

De toekomst van werk: het momentum is nu!

In zijn nieuwste boek 'Waardevol Werkloos' verkent Geert Janssens scenario's rond technologie en de impact ervan op werk. Christophe Mouton, algemeen directeur AZ Maria Middelaers Gent, ontwikkelt een gedurfde visie voor de medische wereld. Inge De Roovere, gedelegeerd bestuurder bij Aluro Group, doet hetzelfde voor de industrie.

Christophe Mouton ontwikkelt sedert twee jaar een innovatiestrategie voor zijn ziekenhuis op basis van de evoluties in de gezondheidszorg. Hij ziet drie innovatietrends die zijn sector helemaal gaan veranderen en de rol van de ziekenhuizen zullen beïnvloeden: "Auto-

matisering, digitalisering en robotisering bijten de spits af. In Las Vegas zagen we recent zelfrijdende rolstoelen die al ingezet worden op de luchthaven van Tokyo. Dat zie ik ook in ons ziekenhuis in de nabije toekomst. Het is maar één voorbeeld, naast de vele uit de wereld van de 3D- en 4D-printing. We gaan naar protheses op maat op het moment dat we ze nodig hebben en naar bio-printing van weefsels en organen. Robots die patiënten optillen zullen verpleegsters van het zware werk ontlasten en hen langer gezond aan het werk kunnen houden."

**"Een preventieve, proactieve en gepersonali-
seerde geneeskunde is de toekomst."**

(Christophe Mouton)

Wat op ons afkomt rond mobile is de tweede trend die de algemeen directeur ziet: "Apps zullen voor een groot deel het werk van de arts overnemen. Uw huidige smartphone is daar al een voorbeeld van. Vandaag meet het uw hartslag maar andere vitale parameters zullen volgen en het wordt een pocketdokter. Ook sensoren en 'wearables' zullen verder hun rol opnemen. Het internet of things leidt ons

naar een ecosysteem waar alles met elkaar geconnecteerd is. Een preventieve, proactieve en gepersonaliseerde geneeskunde is de toekomst. Ze zal de manier van patiënten behandelen volledig veranderen.”

Algoritme

Nieuwigheden rond artificiële intelligentie, machine learning, augmented en virtuele realiteit zorgen ervoor dat heel wat taken van dokters worden overgenomen door algoritmes en software bots. Christophe Mouton: “Zelfs diagnoses stellen door radiologen wordt al ondersteund door algoritmes die vandaag al in de toestellen worden ingebouwd. Hoe meer data er aanwezig zijn, hoe beter het resultaat. Omdat we een ‘early adopter’ en zelfs voorloper willen zijn, hechten we veel belang aan onze innovatiestrategie. In ons land is dat niet steeds gemakkelijk. Er is de

“Innovatieve ideeën moeten ethisch verantwoord en veilig zijn om uitgewerkt te kunnen worden.”

(Christophe Mouton)

druk van de wijzigende politiek en het veranderende verdienmodel. Voorloper is dan niet steeds een voordeel. Omdat we toch mee willen zijn met de snelle wijzigingen in de sector, hebben we verschillende principes en criteria vastgelegd.”

AZ Maria Middelaars wil inspelen op de internationale trends, evenals op het veranderend verwachtingspatroon van de patiënt. Een en ander moet toelaten gemakkelijker aan artsen te geraken en algemeen het personeel te empoweren, weet Mouton: “Ons credo is gezondheidszorg met een ziel. Dat proberen we te vertalen in KPI's en in een aanpak die zorgt dat we relevant blijven en mee zijn met de toekomst. We begonnen daarom ook met werkgroepen. Die zijn ingedeeld volgens de trends die ik eerder uiteenzette. Bij elke trend hoort een innovatiecel, die een voorzitter heeft met technische experti-

se. In de ‘ideation phase’ stellen firma's en onze eigen mensen daar technologieën en projecten voor. Ideeën die de eindmeet halen, gaan naar het Comité voor Innovatie en Onderzoek. Dat doet de eindfiltering. Het idee wordt getoetst aan de criteria die we vooropstelden voor innovatie.”

Criteria voor Innovatie

Christophe Mouton licht de bewuste criteria verder toe: “Innovatieve ideeën moeten ethisch verantwoord en veilig zijn om uitgewerkt te kunnen worden. Ze moeten eveneens conform de wetgeving en accreditatie zijn. Wat we doen qua vernieuwing moet toegankelijk zijn voor iedere patiënt die ervoor in aanmerking komt. Alle projecten die data genereren, moeten die gegevens kunnen laten binnenstromen in onze elektronische patiëntendossiers. Zo heeft de arts alle data op één locatie. Dat zijn de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om een innovatieproject op te starten. We evalueren dan of de gezondheid van de patiënt erop vooruitgaat en of de ervaring positief is voor hem. Ook de tevredenheid van de medewerkers moet erop vooruitgaan, en de kosten-batenanalyse wordt bekeken. Dat laatste is niet altijd gemakkelijk in te schatten en vaak is die op korte termijn niet positief. Globaal gezien moet innovatie bijdragen tot het voortbestaan van het ziekenhuis.”

Christophe Mouton (algemeen directeur AZ Maria Middelaars Gent)

Agoria

In het verleden leidden nieuwe technologieën steeds tot meer jobs en meer welvaart, stelt Geert Janssens in zijn boek ‘Waardevol Werkloos’ (zie artikel pag. 26). Dat denkt ook Inge De Roovere. Al meent ze dat we dit keer aan een aantal belangrijke voorwaarden zullen moeten voldoen.

Inge De Roovere is directielid bij Agoria en gedelegeerd bestuurder bij Aluro Group, dat tot missie heeft de groei van enkele technische industriële dochterbedrijven te ondersteunen. Volgens cijfers van Agoria zal elke job die verdwijnt door digitalisering vervangen worden door bijna vier nieuwe werkplaatsen. Agoria berekende dat er — indien we niets ondernemen — 584.000 vacatures zullen zijn in 2030. Bijkomend zullen 300.000 mensen dringend dienen te worden omgeschoold. In 2021 zal de vraag naar arbeid al groter zijn dan het aanbod: “We moeten dus meteen iets ondernemen.”

“Bedrijven gaan failliet aan angst, ego en gewoonte. Het zijn die drie zaken die we van ons moeten afzetten.”

(Inge De Roovere)

Agoria ziet vier strategieën. De eerste is mensen omscholen en hen meer digitale vaardigheden aanleren. De tweede strategie is werknemers om te scholen naar nieuwe en duurzame jobs. De derde stap is het activeren van werklozen en het integreren van migranten. De vierde strategie is het verminderen van de vraag naar arbeid via versnelde digitalisering. Inge De Roovere: “We gaan daarbij naar een totaal andere arbeidsomgeving dan vandaag. Die evolutie kan je niet tegenhouden; je kan er beter niet blind voor zijn. Het momentum is nu.”

Inge De Roovere (gedelegeerd bestuurder bij Aluro Group)

Computer

Nieuw is wel dat we voor het eerst iets hebben gecreëerd dat een concurrent is voor onszelf, weet de gedelegeerd bestuurder: "Dat is de computer en artificiële intelligentie. Een mens heeft dertig jaar nodig om ervaring op te bouwen en expert te worden. Vandaag steekt men de ervaring van miljoenen mensen via data in één algoritme, dat dan gewoon beter advies geeft. Maar je mag geen schrik hebben van deze opportuniteiten. We hebben al veel tijd verloren. We moeten voor de mens een goede rol voorbehouden in dit nieuwe tijdperk. 'CO' is het woord van de toekomst, zoals in co-creatie. We moeten dat juist inzetten en een goede wereld co-creëren. Bedrijven gaan failliet aan angst, ego en gewoonte. Het zijn die drie zaken die we van ons moeten afzetten."

den in dit nieuwe tijdperk. 'CO' is het woord van de toekomst, zoals in co-creatie. We moeten dat juist inzetten en een goede wereld co-creëren. Bedrijven gaan failliet aan angst, ego en gewoonte. Het zijn die drie zaken die we van ons moeten afzetten."

Community-bedrijven

Inge De Roovere dacht al eerder na over de nieuwe arbeidsmarkt: "Onze markt, die gekenmerkt wordt door familiale bedrijven, gaat naar community-bedrijven. We moeten af van het idee dat we iemand aanwerven die levenslang alleen voor ons zal werken. Lokaal wordt mondiaal en we moeten bereid zijn onze medewerkers te outsourcen naar andere bedrijven. We zullen onze arbeidswetgeving moeten aanpassen naar flexibele uurroosters, die afgestemd zijn op het werken bij verschillende werkgevers in verschillende statuten. Mensen zullen moeten kunnen overstappen van het ene bedrijf naar het andere en veranderen van statuut, ongeacht de leeftijd."

Vandaag

De problemen van morgen zijn vandaag al zichtbaar, weet De Roovere. "De industrie is de motor van de economie. Maar we kampen al decennia met een groot tekort aan technische profielen. De basis daarvan ziet ze bij het onderwijs: "In het lager onderwijs is een schrijnend tekort aan belangstelling voor techniek. Wie goesting

"Ik pleit voor een technische modelschool van de toekomst met internaat. Die moet gratis zijn voor kansarmen."

(Inge De Roovere)

en aanleg heeft voor techniek, moet daar al gedetecteerd worden. Techniek in de lagere school is de sleutel tot het afleveren van voldoende technisch geschoolden. Nadien is het immers te laat met het watervalsysteem in het middelbaar. Anderzijds hebben we veel migranten, vluchtelingen, kansarmen en uitgevallen jongeren. Ik pleit voor een technische modelschool van de toekomst met internaat. Die moet gratis zijn voor kansarmen. Daarnaast moeten we ook werklozen en ouderen aanspreken om techniek aan te leren. We mogen niet te lang meer wachten of we gaan niet op tijd zijn. Wie doet mee?"

Tekst: Patrick Verhoest | Illustratie: iStockphoto.com | Foto's: GF

Bang afwachten is geen optie

Technologische vooruitgang heeft altijd al doemscenario's opgeroepen. Nochtans leidden automatisering en robotisering steeds tot meer jobs en meer welvaart. Volgens Geert Janssens hoeft dat dit keer niet anders te zijn. Hij schetst in zijn jongste boek een aantal toekomstscenario's.

In zijn nieuwste telg 'Waardevol Werkloos' onderzoekt Geert Janssens de maatschappelijke gevolgen van digitalisering, robotisering en artificiële intelligentie.

De hoofdeconoom van ETION kadert mogelijke evoluties in vier mogelijke scenario's. Gaat alles gewoon zijn gangetje? Moeten we ons voorbereiden op levenslang leren of laten we toe dat robots het werk van de mens overne-

Boeklancering Waardevol Werkloos

Op dinsdag 19 februari stelt Geert Janssens zijn boek voor tijdens een gesprek met Fons Leroy (gedelegeerd bestuurder VDAB), Jan Denys (director public affairs Randstad) en Inge De Roovere (gedelegeerd bestuurder Aluro).

Dinsdag 19 februari, 19.00 uur,
Living Tomorrow, Vilvoorde
Info & inschrijven via
www.etion.be